

Czy wiesz, ...co to jest wirus RSV?

Wirus syncytialny układu oddechowego (*respiratory syncytial virus, RSV*) to patogen powszechnie kojarzony z ciężkimi infekcjami u niemowląt do 6. miesiąca życia. RSV to wirus powodujący sezonowe zakażenia dróg oddechowych, szczególnie groźne dla niemowląt i dzieci <2. rż. Nie istnieje przyczynowe leczenie zakażenia RSV, postępowanie ogranicza się do leczenia objawowego oraz czujnej obserwacji pacjenta. Nasilenie się dolegliwości, szczególnie u najmłodszych dzieci, może wymagać leczenia w szpitalu. Coraz więcej dowodów klinicznych wskazuje jednak, że stwarza on również istotne zagrożenie dla zdrowia dorosłych, szczególnie tych w podeszłym wieku powyżej 60. roku życia oraz obciążonych chorobami przewlekłymi układu oddechowego i sercowo-naczyniowego, obniżoną odpornością w przebiegu immunologicznych zaburzeń. U tych grup infekcje RSV mogą mieć ciężki przebieg, co zwiększają ryzyko poważnych komplikacji zdrowotnych.

Zakażenia RSV mają charakter sezonowy. W Polsce i w innych krajach klimatu umiarkowanego sezon zakażeń trwa zwykle od jesieni do wiosny. Szczyt zachorowań występuje najczęściej w styczniu i lutym. Do zakażenia dochodzi głównie drogą kropelkową (przez kaszel, kichanie). Materiał genetyczny wirusa stwierdzano nawet w odległości 7 metrów od pacjenta. Ponieważ wirus może przeżyć przez kilka godzin na skórze (np. na skórze rąk) i różnych powierzchniach (klamki, poręcze, zabawki) do zakażenia może dojść także drogą kontaktową – poprzez kontakt z zakażoną powierzchnią. Źródłem zakażenia jest osoba demonstrująca objawy choroby, jak również zainfekowana bez widocznych objawów.

Patogen ten powoduje przede wszystkim zakażenia dolnych dróg oddechowych, które mogą przejawiać się zapaleniem oskrzelików lub zapaleniem płuc. RSV charakteryzuje się zdolnością do wywoływania poważnych stanów zapalnych, które w niektórych przypadkach prowadzą do hospitalizacji, zwłaszcza wśród osób z grup ryzyka.

Zakaźność RSV jest duża. Szacuje się, że zakażony może zakazić średnio 3 osoby z otoczenia. Okres wylęgania (czyli od kontaktu z wirusem do pojawienia się objawów) jest krótki i wynosi od 2 do 8 dni, średnio 4-6 dni. Przebieg zakażenia RSV nie daje trwałej odporności. Powtórne zakażenia u dzieci starszych mają zwykle łagodniejszy przebieg. Światowa Organizacja Zdrowia szacuje, że RSV odpowiada za ponad 60% ostrych infekcji dróg oddechowych u niemowląt i małych dzieci na całym świecie.

U większości dzieci starszych i osób dorosłych zakażonych RSV występują objawy zakażenia górnych dróg oddechowych: nieżyt nosa, kaszel, stan zapalny gardła, gorączka, gorszy apetyt. Choroba ma

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekłe Niepełnosprawnych oraz Niezależnych w Krakowie

ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Fundusze Europejskie
dla Małopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MAŁOPOLSKA

Projekt pn. „Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie” dofinansowany przez Unię Europejską z Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027, w ramach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działania 6.33 Wsparcie usług społecznych w regionie - ZIT

charakter samoograniczający się. Natomiast u niemowląt (nie tylko przedwcześnie urodzonych) zakażenie RSV jest jedną z głównych przyczyn hospitalizacji.

Każde niemowlę może wymagać hospitalizacji już podczas pierwszego zakażenia RSV. Nie można przewidzieć, które niemowlę zachoruje ciężko i będzie wymagało hospitalizacji. Wirus RS jest szczególnie groźny dla niemowląt z niewykształconym jeszcze układem oddechowym (wcześniaki). Powoduje u nich zmiany zapalne w płucach, uszkadza rzęski w nabłonku dróg oddechowych. Rzęski odpowiadają za usuwanie śluzu. Jeśli są uszkodzone upośledzona jest drożność oskrzelików.

Nie istnieje leczenie przyczynowe zakażenia RSV. Stosuje się postępowanie objawowe. W początkowej fazie i łagodnym przebiegu zakażenia dziecko powinno pozostać w domu. Zaleca się:

- przebywanie w chłodnym pomieszczeniu (temperatura 18-20°C)
- oczyszczanie nosa ze śluzowej wydzieliny co poprawia oddychanie
- regularne nawadnianie pacjenta.

Należy pamiętać o konieczności dokładnej obserwacji dziecka. Jeśli pojawi się wysiłek oddechowy (ruch skrzydełek nosa podczas oddychania, wciąganie przestrzeni międzyżebrowych oraz dołków nad- i podbójczykowych, praca dodatkowych mięśni oddechowych, znacznie przyspieszony oddech), nieregularny oddech, trudności w karmieniu, niezbędna jest ponowna kontrola lekarska. W przypadku nasilenia objawów zapalenia oskrzelików lub zapalenia płuc konieczna jest hospitalizacja. Stosuje się wówczas również leczenie objawowe w tym tlenoterapię, przy trudnościach z jedzeniem karmienie prowadzi się przez zgłębnik żołądkowy (sonda).

W przypadku potwierdzenia współistniejącego zakażenia bakteryjnego wprowadza się leczenie antybiotykiem. Ważne jest odpowiednie nawodnienie. Nie zaleca się inhalacji z glikokortykosteroidów ani podawania ich dożylnie. Czasami stosuje się leki rozkurczające oskrzela. W przypadku niewydolności oddechowej niezbędne jest założenie rurki intubacyjnej i wentylacja mechaniczna. Pomocne są inhalacje z 3% roztworu NaCl.

Bardzo ważne w profilaktyce zakażeń RSV są metody nieswoiste zapobiegania zakażeniu. Trzeba pamiętać, że także dzieci zdrowe, urodzone o czasie, które nie mają zagwarantowanej specjalnej profilaktyki, mają wąskie drogi oddechowe, przez co zakażenie RSV może przebiegać u nich ciężko. Dlatego należy pamiętać o konieczności profilaktyki nieswoistej, czyli o:

- dokładnym myciu rąk przed kontaktem i po kontakcie z chorym
- izolacji dziecka od zakażonych domowników (strategia kokonowa)
- w przypadku choroby opiekuna – zakładaniu maseczek w czasie karmienia i pielęgnacji dziecka
- unikaniu ekspozycji dziecka na dym tytoniowy

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekłe Niepełnosprawnych oraz Niezależnych w Krakowie

ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Fundusze Europejskie
dla Małopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MAŁOPOLSKA

Projekt pn. „Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie” dofinansowany przez Unię Europejską z Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027, w ramach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działania 6.33 Wsparcie usług społecznych w regionie - ZIT

- wietrzeniu pomieszczeń
- unikaniu zatłoczonych miejsc
- karmieniu piersią.

Pickles R.J.: *Respiratory syncytial virus (RSV) and its propensity for causing bronchiolitis*. Journal Pathology 2015; 235(2):266-276.

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekle Niepełnosprawnych oraz Niezależnych w Krakowie

ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Fundusze Europejskie
dla Małopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MAŁOPOLSKA

Projekt pn. „Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie” dofinansowany przez Unię Europejską z Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027, w ramach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działania 6.33 Wsparcie usług społecznych w regionie - ZIT